

ACTIVITEITENPLAN ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING PAARDENCENTRUM HEIHOF, LANDGRAAF

VANWEGE DE VOORGENOMEN SLOOP- EN NIEUWBOUW RIJHAL
MET STALLEN

IN OPDRACHT VAN:
PAARDENCENTRUM HEIHOF

3 juni 2023

Projectnummer: 23-1405-ONT

Inhoud

H1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Ontheffingsaanvraag	5
1.3 Status van dit rapport.....	5
H2 Aanwezigheid en effecten op beschermde natuurwaarden	6
2.1 Soorten: Huismus en Boerenwaluw	6
2.2 Effecten op aanwezige natuurwaarden (soorten)	6
2.3 Mitigatie maatregelen (soorten)	6
2.4 Gebieden: Ligging beschermde gebieden	8
H3 Projectplan	9
3.1 Uit te voeren werkzaamheden	9
3.3 Manier en periode waarop de activiteiten verricht worden.....	9
3.4 Deskundige die betrokken is bij uw activiteiten en zijn/haar kwalificaties	9
3.5 Korte termijneffecten op de beschermde soort(en) per fase/activiteit:	9
3.6 Lange termijneffecten op de staat van instandhouding van de soort	9
3.7 Quicksan onderzoek en nader onderzoek	9
3.8 Nationaal Natuurnetwerk (NNN).....	9
3.9 Houtopstanden.....	10
3.10 Gunstige staat van instandhouding van de soorten.....	10

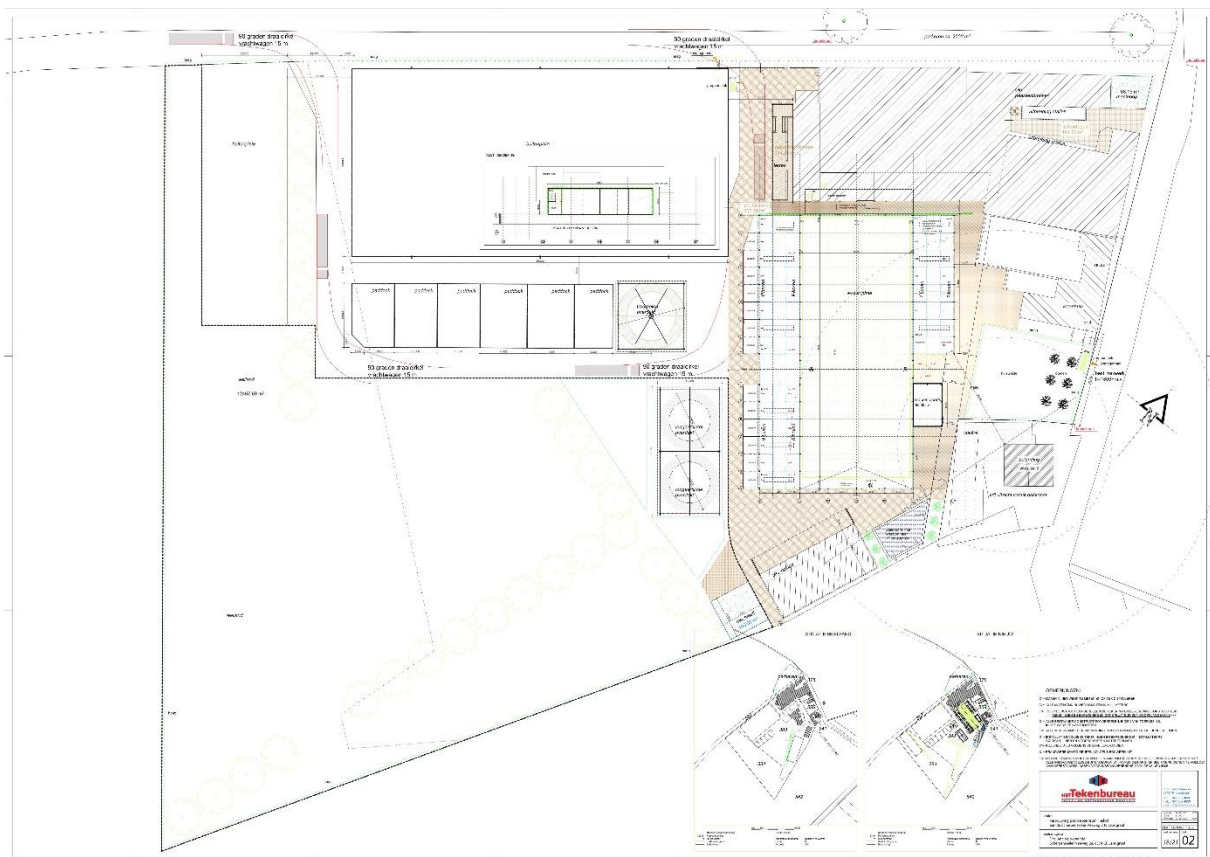
Bijlage 1: Quicksan onderzoek Ecolybrum (kenmerk: 21-995, d.d. 4 juli 2022)

Bijlage 2: Nader onderzoek Ecolybrum (kenmerk: 23-1405, d.d. 29 mei 2023)

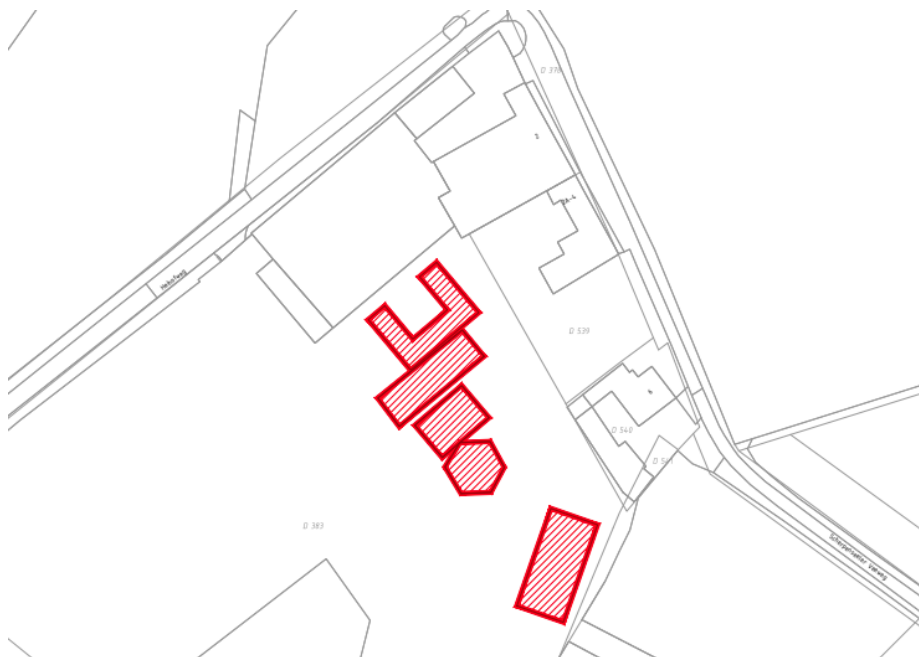
H1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ter plekke van Paardencentrum Heihof, te Landgraaf worden 5 oude stallen en opslagloodsen gesloopt en vervangen door een nieuwe rijhal met bijhorende paardenboxen, zie figuur 1 (gedeeld met toestemming van de architect). De te slopen objecten zijn in figuur 2 opgenomen.

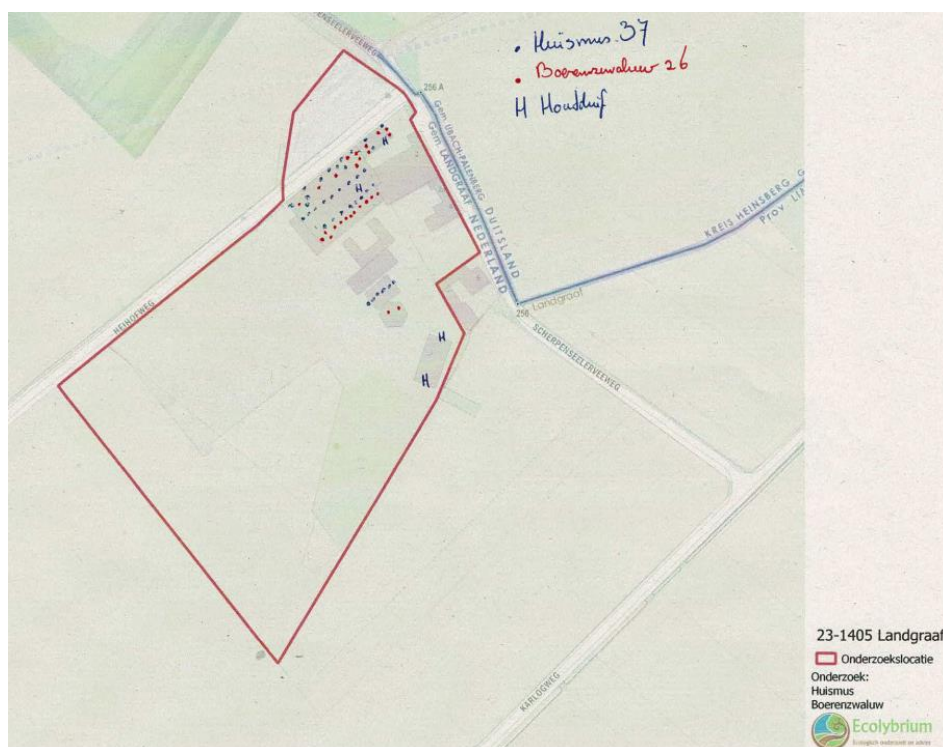
Figuur 1: Beoogde nieuwe situatie (gekleurde delen)

Figuur 2: Te slopen stallen en loodsen

Vanwege deze werkzaamheden is het noodzakelijk dat er vastgesteld wordt of en zo ja welke beschermde natuurwaarden er aanwezig zijn, die mogelijk negatief beïnvloedt kunnen worden door de voorgenomen ingrepen.

Tijdens een quickscanonderzoek uit 2022 is vastgesteld dat de te slopen delen huisvesting bieden aan huismussen en boerenzwaluwen en dat er, om de mitigatie opgaaf voor de ontheffing Wet natuurbescherming inzichtelijke te krijgen, nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is. De rapportage van de quickscan en het nader onderzoek van 2023 zijn in bijlage 1 en 2 toegevoegd. De resultaten van het nader onderzoek zijn in figuur 3 afgebeeld.

Figuur 3: Aanwezigheid huismuis en boerenzwaluw Paardencentrum Heihof, Landgraaf, 2023.

1.2 Ontheffingsaanvraag

Uit dit onderzoek en gezien de sloop- en nieuwbouwplannen blijkt dat:

- ✘ er 2 nestlocaties van de boerenwaluw vernietigd worden en
- ✘ er 7 nesten van de huismus verloren gaan.

Vanwege de aanwezigheid van bovengenoemde soorten heeft Paardencentrum Heihof, Ecolybrum gevraagd te adviseren en de benodigde ontheffing aan te vragen bij het Bevoegd Gezag in het kader van de Wet natuurbescherming.

De ontheffingsaanvraag heeft dan ook betrekking op:

- ✘ het vernietigen van 2 nestlocaties van de boerenwaluw en
- ✘ het verstoren huismussen en het vernietigen van 7 beschermde nestlocaties van deze soort.

Het verstoren van boerenwaluwen is niet aan de orde, aangezien de sloop en nieuwbouw en het aanbieden van mitigerende maatregelen gebeurd in de tijd dat deze soort weer in hun overwinteringsgebieden in Afrika zijn.

1.3 Status van dit rapport

Dit rapport betreft het Activiteitenplan bijhorende de ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming. Dit plan vormt een aanvulling op het Aanvraagformulier Ontheffing Soorten die vanuit het provinciaal beleid inzake de Wet natuurbescherming ingediend moet worden voor de afhandeling van de ontheffingsaanvraag.

In dit plan worden de activiteiten beschreven die ertoe dienen te leiden dat effecten op de aanwezige soorten voorkomen/gemitigeerd worden.

H2 Aanwezigheid en effecten op beschermde natuurwaarden

2.1 Soorten: Huismus en Boerenwaluw

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat er sprake is van de aanwezigheid van beschermde soorten in de te slopen stallen en loodsen. Het gaat concreet om:

- ✘ 2 beschermde nestlocaties van boerenwaluw en
- ✘ 7 beschermde nestlocaties van huismus.

Tijdens het onderzoek in 2023 zijn in totaal 26 nesten van boerenwaluw gevonden binnen het terrein (in de stallen die blijven staan) en 37 huismusnesten

2.2 Effecten op aanwezige natuurwaarden (soorten)

Door de sloop en nieuwbouw verdwijnen in totaal 2 nesten van boerenwaluw en 7 nesten van de huismus. Het leefgebied (voornamelijk het aanbod aan insecten bij de paarden zelf blijft intact).

In tabel 1 zijn deze effecten opgesomd. In tabel 2 zijn deze effecten getoetst aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Aangetroffen soorten	Functies	Effect	Toetsing Wnb nodig
Huisumus	Nestlocaties Foerageergebied	Ja: vernietiging door sloop Ja: verstoring door sloop	Ja Ja
Boerenwaluw	Nestlocaties Foerageergebied	Ja: verstoring door renovatie Nee: geen effect omdat werkzaamheden uitgevoerd worden buiten broedseizoen, wanneer de soort in Afrika	Ja Nee

Tabel 1: Effecten op beschermde natuurwaarden door de werkzaamheden

Aanwezig op planlocatie	Vogels (Vogelrichtlijn)				Flora en fauna (Habitatrichtlijn)					Andere soorten		Zorgplicht (Wnb)	Ontheffing (J/N)*
	Art. 3.1	Art. 3.2	Art. 3.3	Art. 3.4	Art. 3.5	Art. 3.6	Art. 3.7	Art. 3.8	Art. 3.9	Art. 3.10	Art. 3.11	Art. 1.11	
Huisumus	(#)									(#)		(#)	J
Boerenwaluw	(#)									(#)		(#)	J

Tabel 2: Overtredingen verbodsbepalingen Wnb op grond van effecten; (#) = van toepassing; * Bij N kan volstaan worden met aangepaste werkwijze

2.3 Mitigatie maatregelen (soorten)

Tijdelijke maatregelen

Er worden geen tijdelijke voorzieningen aangebracht, omdat direct permanente voorzieningen aangebracht kunnen worden voorafgaande aan het nieuwe broedseizoen.

Permanente nestlocaties

Er worden, conform de kennisdocumenten, permanente nestlocaties aangeboden voor Boerenwaluw en Huismus: 2 nestkasten per verloren gegane nestlocatie.

Dit betreft hier 4 nestkommetjes APZ-2 voor boerenwaluw, welke z.s.m. opgehangen worden (augustus 2023).

APZ-2

Er worden 14 nestkasten opgehangen voor de huismus. Het betreft hier de NKMU08 kasten.

NKMU08

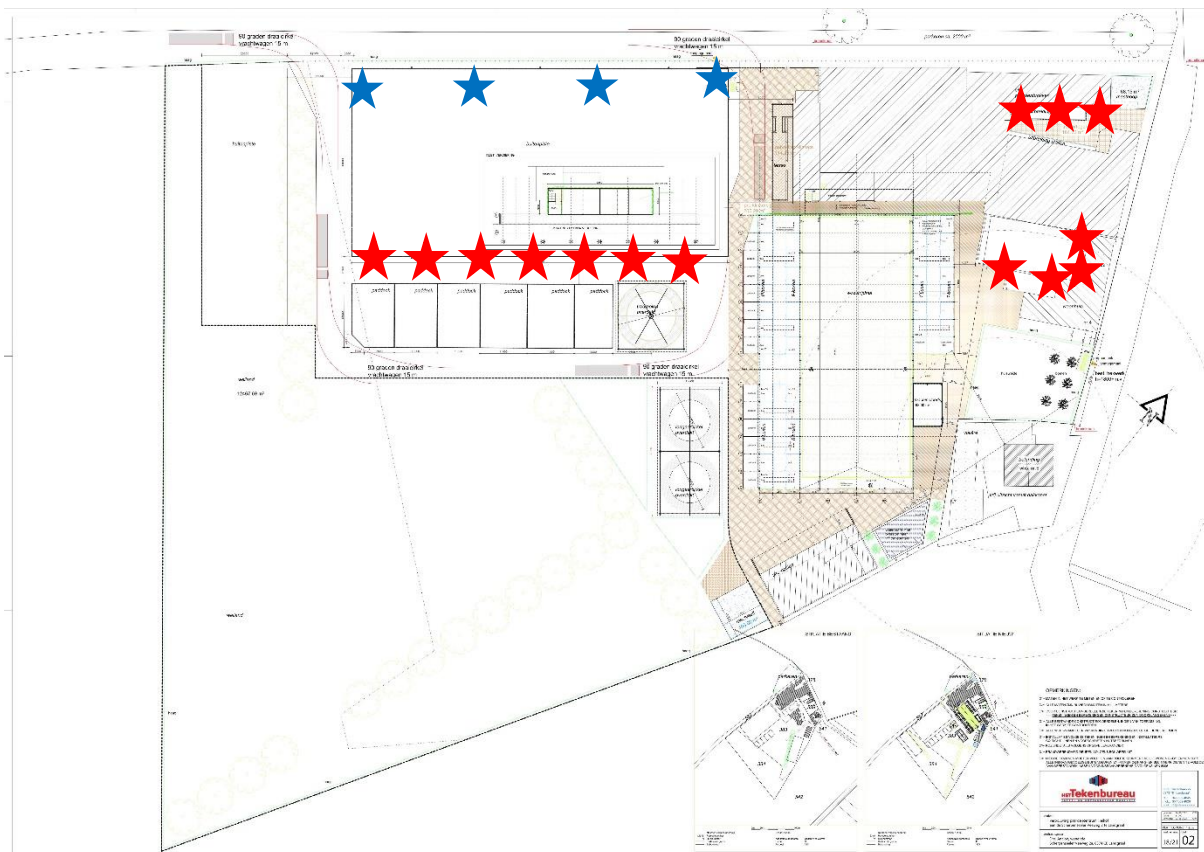
Werkwijze ten aanzien van broedvogels

Vanwege de effecten op de broedplekken van boerenwaluw en huismus, is het noodzakelijk om de werkzaamheden zodanig uit te voeren dat er zo min mogelijk verstoring optreedt ten aanzien van de verblijfplaatsen.

In tabel 3 worden maatregelen voorgeschreven die dit zoveel als mogelijk kunnen voorkomen. Ondanks het treffen van mitigerende maatregelen en de in tabel 3 beschreven werkwijze is het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk, omdat het hier een vernietiging verstoring betreft van vaste rust- en verblijfplaatsen van zwaar beschermde soorten.

Soortgroep	Aangepaste werkwijze	Ontheffing Wnb (J/N)
Huisumus	<i>Uitvoering:</i> Sloop buiten broedperiode (dus tussen augustus en maart). <i>Ecologische begeleiding:</i> dit heeft alleen voor het plaatsen van de mitigerende nestkasten.	Ja
Boerenwaluw	<i>Uitvoering werkzaamheden:</i> Sloop buiten broedperiode (dus tussen augustus en maart). <i>Ecologische begeleiding:</i> dit heeft alleen voor het plaatsen van de mitigerende nestkasten.	Ja

Tabel 3: Maatregelen in het kader van de werkwijze

Figuur 4: Locaties waar permanente nestkasten geplaatst worden (Blauw: boerenwaluwnesten (in bestaande en te behouden paardenboxen), Rood: huismusnesten)

2.4 Gebieden: Ligging beschermde gebieden

Uit het kaartmateriaal van PDOK, met betrekking tot de ligging van Natura2000 en de NNN-gebieden, blijkt dat de locatie op circa 2400 meter afstand gelegen is van het Natura 2000 gebied Brunssummerheide en op circa 450m van het Duitse Natura 2000gebied Teverenerheid. Andere Natura 2000 gebieden liggen op meer dan 5.000m van de planlocatie.

Vanwege deze afstand en de ligging van de ingreeplocatie in het stedelijk gebied kan op voorhand gesteld worden dat de renovatie geen effecten heeft op de instandhoudingsdoelen van het N2000 gebied en de NNN-gebieden (op 440meter ten oosten ligt een groen natuurzone, maar effecten door het continueren van het huidige gebruik treden niet op).

Maatregelen in het kader van beschermde gebieden zijn niet noodzakelijk.

H3 Projectplan

3.1 Uit te voeren werkzaamheden

De exacte werkzaamheden betreffen: sloop van oude stallen en loodsen en de nieuwbouw van een rijhal en meerdere paardenboxen.

3.3 Manier en periode waarop de activiteiten verricht worden

De sloop zal worden uitgevoerd buiten de broedperiode vanaf augustus. De nieuwe nesten worden ook in deze periode opgehangen.

De nieuwbouw is beoogd nadat de stallen en loodsen gesloopt zijn (start eind 2023).

3.4 Deskundige die betrokken is bij uw activiteiten en zijn/haar kwalificaties

De deskundige die betrokken is bij het project en ook de ecologische onderzoeken heeft uitgevoerd is de heer M.J.M. Coenen. De heer Coenen heeft jarenlange ervaring met het uitvoeren van natuurwaardenonderzoeken, het toetsen van plannen aan de Wnb (en eerder de Ff-wet), het opstellen van mitigatieplannen, compensatieplannen en het opstellen en indienen van legio ontheffingsaanvragen in het kader van de Flora- en faunawet en vanuit de Wet natuurbescherming. De heer Coenen heeft bij drie ecologische adviesbureaus gewerkt en een werkervaring van ruim 19 jaar. Sinds 2015 is hij als zelfstandig ecologisch adviseur actief vanuit zijn eigen bureau Ecolybrum Ecologisch onderzoek & Advies.

3.5 Korte termijneffecten op de beschermde soort(en) per fase/activiteit:

De effecten op korte termijn hebben alleen betrekking op verstoring en vernietiging van de nestlocaties van huismus en vernietiging van nestlocaties van boerenwaluw. Verstoring van boerenwaluw treedt niet op, omdat deze eind augustus alweer in Afrika is.

Verstoring van broedende vogels treden niet op, omdat de sloopwerkzaamheden eind augustus gepland zijn, wanneer beide soorten niet meer broeden.

Er worden permanente kunstmatige nestlocaties gerealiseerd, conform de kennisdocumenten (4 boerenwaluwnesten en 14 huismusnesten).

3.6 Lange termijneffecten op de staat van instandhouding van de soort

Lange termijneffecten treden niet op, dat wil zeggen negatieve effecten niet, omdat er nieuwe verblijfplaatsen aangeboden worden en omdat de bedrijfsvoering gelijk blijft, waarmee ook het foerageergebied (insecten in de paardenstallen en ter plekke van de mesthopen) onveranderd blijft. Daarmee mag worden aangenomen dat de soorten de locatie blijvend zullen gebruiken en een positieve uitwerking heeft op de staat van instandhouding van de soort.

3.7 Quickscan onderzoek en nader onderzoek

Er is een quickscan onderzoek uitgevoerd door Ecolybrum, met kenmerk 21-997 d.d. 4 juli 2022). Het nader onderzoek is in 2023 uitgevoerd en gerapporteerd (ons kenmerk: 23-1405, d.d. 29 mei 2023).

3.8 Nationaal Natuurnetwerk (NNN)

Zie hoofdstuk 2.4.

3.9 Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt en herplantplicht is dan ook niet aan de orde.

3.10 Gunstige staat van instandhouding van de soorten

Boerenwaluw

Als broedvogel is de staat van instandhouding in Nederland zeer ongunstig te noemen. Dit komt met name door het verdwijnen van geschikte nestplekken vanwege verduurzaming van veestallen, maar ook door het verdwijnen van rommelhoeken. Voor de locatie in Landgraaf is het echter niet de verwachting dat de soort hier verdwijnt, omdat de stallen die teruggebouwd worden bereikbaar blijven en dat de insectenrijkdom hier eveneens blijft.

Voor de lokale situatie kan dan ook worden geconcludeerd dat de staat van instandhouding hier wél gunstig is.

De Staat van Instandhouding van de Boerenwaluw als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig.

Beoordeling Staat van Instandhouding				
Verspreiding	Populatie	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
gunstig	zeer ongunstig	matig ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig

Bron: Rapport Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden

Boerenwaluw

Als broedvogel is de staat van instandhouding in Nederland zeer ongunstig te noemen. Dit komt met name door het verdwijnen van geschikte nestplekken vanwege verduurzaming van woningen, waar nestlocaties onder dakpannen verdwijnen, maar met name door het verstenen van achtertuinen. Zonder groen heeft de huismus geen verstopplekken, geen eten en geen plekken om te socialiseren met soortgenoten. Voor de locatie in Landgraaf is het echter niet de verwachting dat de soort hier verdwijnt, omdat de stallen die teruggebouwd worden bereikbaar blijven en dat de insectenrijkdom hier eveneens blijft. In de directe nabijheid is ook struweel aanwezig waar de soort zich blijvend kan ophouden. Voor de lokale situatie kan dan ook worden geconcludeerd dat de staat van instandhouding hier wél gunstig is.

De Staat van Instandhouding van de Huismus als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig.

Beoordeling Staat van Instandhouding				
Verspreiding	Populatie	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
gunstig	zeer ongunstig	matig ongunstig	zeer ongunstig	zeer ongunstig

Bron: Rapport Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden

Bijlage 1: Rapport Quicksan onderzoek Ecolybrium

Bijlage 2: Nader onderzoek Ecolybrium